

การวิเคราะห์งบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยระหว่างปี พ.ศ. 2529-2533

The Analysis of Thai Commercial Bank's Financial Statements During the Year 1986-1990

วาสนา สิงห์โกวินท์¹

Vasana Singhakowinta

ABSTRACT

The analysis on commercial bank's financial statements in 1986-1990 is done to study the trend in commercial bank's (CB) incomes, capital structures, deposits, credits, total assets, market shares, factors affecting earning per share (EPS) and projections on EPS during 1991-1995. Besides, the commercial bank ratio analysis is used in the analysis of liquidity, capital adequacy and profitability of CB.

The data are gathered from balance sheets and income statements in 1986-1990 of 15 CBs which are registered in the Stock Exchange of Thailand (SET).

The data analysis is done by using specifically the CB ratio analysis statistic methods such as Simple, Multiple Regression and Weighted Regression under the assumption that the incomes effected from financial deregulation have affected CBs' EPS in the most extreme.

The EPS calculated in the analysis are used as indicators of the trend of CBs' incomes, showing the increasing rate annually until 1990 with a 40% increase.

Capital structure analysis comprises cost of public funds (deposits) averaged at 6-8% p.a., cost of borrowings averaged at 5% p.a. and weighted average cost of funds at 7% p.a.

During 1987-1990, deposits and loans were increased by 17.5%-26.7% and 20.8-33.5% respectively while borrowing funds and total assets were projected to rise by 0.78-40.3% and 19.7-28.4% respectively.

Market shares study shows that the market shares in 4 dimensions (loans, deposits, borrowings and assets) of large, medium and small banks were 67:26:7 respectively. Or in other words, large banks' market shares were twice as large as the combined market shares of both medium and small banks.

Analysis of factors affecting EPS projection indicates that income derived from financial deregulation has an effect on EPS the most and thus, this assumption is accepted. Moreover projected EPS for 1991-1995 by weighted value method are 35.34,

¹ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

39.54, 43.74, 47.91 and 52.15 baht respectively.

As for the analysis of capital adequacy, liquidity and profitability for 15 CBs in the past 5 years, it shows a satisfactory result in CBs' stability and well-balanced in their growths with the large banks as the leaders who are capable of generating the most benefits from using total assets and controlling the expenditures better than medium and small banks. With this, all CBs in the whole system will grow respondingly to the development of Thai and global economy.

All these analysis may be used as tools in decision-making of investment in CBs' stocks in the SET.

Key words : liquidity, capital adequacy, profitability, financial deregulation capital structure

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์งบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2529-2533 นี้ ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหาแนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย โครงสร้างของต้นทุน แนวโน้มเงินฝาก แนวโน้มการให้สินเชื่อ แนวโน้มเงินกู้ยืม แนวโน้มสินทรัพย์รวม แนวโน้มส่วนแบ่งตลาด ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้น และการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นในอนาคต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2538 นอกจากนี้ ยังได้ใช้อัตราส่วนการวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์มาวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพคล่อง ภูมิความพอเพียงของเงิน และความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยอีกด้วย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงิน 2 ประเภท ได้แก่ งบดุลและงบกำไรขาดทุนของธนาคารพาณิชย์ 15 แห่งที่เข้าในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529-2533

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้อัตราส่วนการวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์โดยเฉพาะ และวิธีการทางสถิติ ได้แก่ Simple และ Multiple Regression

กับได้เสนอวิธี Weighted Regression ไว้ในผลการวิจัยครั้งนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า กำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศมีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยมากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้กำไรต่อหุ้นเป็นเครื่องมือวัด มีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นทุกปี จนถึงในปี พ.ศ. 2533 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 40

การวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุน อันประกอบด้วยต้นทุนเงินฝากเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ 6-8 ต้นทุนเงินกู้ยืมเฉลี่ยร้อยละ 5 และถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุนเฉลี่ยทั้งระบบประมาณร้อยละ 7

แนวโน้มเงินฝากมีอัตราเพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 17.5 ถึงร้อยละ 26.7 ในปี 2530-2533 แนวโน้มการให้สินเชื่อเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.8-33.5 แนวโน้มเงินกู้ยืมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.78-40.3 แนวโน้มของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 19.7 ถึงร้อยละ 28.4

การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดปรากฏว่า ส่วนแบ่งตลาดทั้ง 4 ด้านคือ ด้านเงินให้กู้ ด้านเงินฝาก ด้านเงินกู้ยืม และด้านสินทรัพย์รวม ของธนาคารขนาดใหญ่ : ขนาดกลาง : ขนาดเล็ก เท่ากับ 67

26 : 7 ตามลำดับ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ธนาคารขนาดใหญ่ครองตลาดเป็น 2 เท่าของธนาคารขนาดกลางกับขนาดเล็กรวมกัน

การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นและการพยากรณ์ปรากฏว่า กำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นมากที่สุด เป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2538 โดยวิธี Weighted Value ได้ค่า 35.34 บาท 39.54 บาท 43.74 บาท 47.94 บาท และ 52.15 บาท ตามลำดับ

ส่วนการวิเคราะห์การมีเงินทุนเพียงพอ การวิเคราะห์สภาพคล่อง และการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 15 ธนาคารในรอบ 5 ปี ดังกล่าว ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจในความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย และความเจริญเติบโตสมดุลงัน โดยมีธนาคารขนาดใหญ่เป็นผู้นำที่สามารถใช้สินทรัพย์รวมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีกว่าธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก อันเป็นผลให้ธนาคารทั้งระบบเจริญก้าวหน้าไปตามภาวะเศรษฐกิจที่รุดหน้าไปไกลตามภาวะเศรษฐกิจของโลก

ผลการวิจัยนี้อาจนำไปใช้เป็นแนวทางตัดสินใจในการพิจารณาการลงทุนซื้อหุ้นธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนในอีกระดับหนึ่ง

บทนำ

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาคือระหว่างปี พ.ศ. 2529-2533 เป็นระยะเวลาที่ธนาคารพาณิชย์มีการปรับปรุงการดำเนินงานให้ก้าวหน้าทันสมัยเป็นอย่างมาก ตลอดจนมีการปรับปรุงการทางการเงินแสดงรายการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ละเอียด

ขึ้น เนื่องจากสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะก่อนปี พ.ศ. 2530 อาทิภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวอย่างต่อเนื่องและภาวะการเงินที่ผันผวนมาก ได้ส่งผลกระทบต่อด้านลบต่อผลกำไรซึ่งเป็นตัวชี้สำคัญมากในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลกระทบที่เกิดขึ้นนี้จะแตกต่างกันไปตามขนาดของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีโครงสร้างทางด้านสินทรัพย์และหนี้สิน ตลอดจนมีโครงสร้างทางการจัดการและบริหารงานที่แตกต่างกันโดยทั่วไป ธนาคารพาณิชย์กลุ่มที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ดีกว่า มักมีกำไรลดน้อยลงกว่าธนาคารพาณิชย์กลุ่มอื่นที่ปรับตัวได้ช้ากว่า ฉะนั้นความสำคัญของปัญหาจึงอยู่ที่ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นที่จะศึกษาต่อไป

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาทางการเงินของธนาคารพาณิชย์เป็นหลักในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้องการทราบแนวโน้มการหารายได้เบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ไทย
2. ต้องการศึกษาความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย
3. ต้องการศึกษาโครงสร้างของต้นทุน
4. ต้องการศึกษาดังปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลโดยตรงกับกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลจากการวิจัยเรื่องนี้จะพบประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้ คือ

1. ทำให้ทราบรูปแบบผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย
2. ทราบนโยบายการหารายได้และโครงสร้างรายจ่ายของธนาคารพาณิชย์ไทย
3. ทราบความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยกับปัจจัยต่าง ๆ
4. ทราบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย

ประโยชน์ของการวิจัยทั้ง 4 ข้อนี้ นักลงทุน

สามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจซื้อหุ้นธนาคารพาณิชย์ได้

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้ใช้ข้อมูลรายงานประจำปีของธนาคารพาณิชย์ไทยงวดสิ้นปีจากงบการเงินสองประเภทคือ งบดุล และงบกำไรขาดทุน ของธนาคารพาณิชย์ไทย จำนวน 15 ธนาคาร ที่เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529-2533

สมมติฐานที่ใช้

การวิจัยเรื่องนี้ได้ตั้งสมมติฐานที่สำคัญไว้ว่า กำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยมากที่สุด

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์แนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย

เป็นการวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนประจำปีของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด ที่แสดงรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล รายได้ดอกเบี้ยสุทธิหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยและกำไรต่อหุ้น ในรูปอัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นร้อยละ เพื่อทราบแนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2) การวิเคราะห์โครงสร้างของต้นทุน

โครงสร้างต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ปกติประกอบด้วย

ก. ต้นทุนเงินฝาก เป็นการคำนวณหาต้นทุนเงินฝากเฉลี่ยทุกประเภทโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ต้นทุนเงินฝาก} = \frac{\text{ดอกเบี้ยเงินฝากเฉลี่ย}}{\text{เงินฝากเฉลี่ย}} \times 100$$

ข. ต้นทุนเงินกู้ยืม เป็นการคำนวณหาต้นทุนเงินกู้ยืมเฉลี่ยทุกประเภทโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ต้นทุนเงินกู้ยืม} = \frac{\text{ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเฉลี่ย}}{\text{เงินกู้ยืมเฉลี่ย}} \times 100$$

ค. เฉลี่ยต้นทุนของเงินทุน เป็นการคำนวณหาค่าเฉลี่ยของเงินทุนที่ประกอบด้วยทั้งเงินฝากและเงินกู้ยืม โดยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{เฉลี่ยต้นทุนของเงินทุน} = \\ \frac{(\text{เงินฝาก} \times \text{ต้นทุนเงินฝาก}) + (\text{เงินกู้ยืม} \times \text{ต้นทุนเงินกู้ยืม})}{\text{เงินฝากทั้งหมด} + \text{เงินกู้ยืมทั้งหมด}} \times 100 \end{aligned}$$

3) การวิเคราะห์แนวโน้มต่าง ๆ

ก. แนวโน้มเงินฝาก เป็นการวิเคราะห์จากงบดุลของธนาคารพาณิชย์ไทยว่า มีแนวโน้มเงินฝากเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นอัตราร้อยละเท่าใดในระหว่าง 5 ปีดังกล่าว

ข. แนวโน้มการให้สินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ถึงงบดุลเช่นเดียวกัน เพื่อดูว่ามีแนวโน้มการให้สินเชื่อในระยะ 5 ปีดังกล่าว เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร

ค. แนวโน้มเงินกู้ยืม เป็นการวิเคราะห์งบดุลของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อดูว่ามีแนวโน้มเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นอัตราร้อยละเท่าใด ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

ง. แนวโน้มสินทรัพย์รวม เป็นการวิเคราะห์ถึงงบดุล เพื่อดูแนวโน้มสินทรัพย์รวมว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นอัตราร้อยละเท่าใด

4) การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดของธนาคารแต่ละขนาด

เป็นการวิเคราะห์งบดุลของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อดูว่าเงินให้กู้ เงินฝาก เงินกู้ยืม และสินทรัพย์รวม ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีส่วนแบ่งตลาดเป็นร้อยละ

เท่าใดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

5) การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ
กำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย

ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณาว่าจะมีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างไรนั้น มาจากรายการในงบกำไรขาดทุนทั้งหมดมี 16 ตัวแปร คือ X_1, X_2, \dots, X_{16}

X_1 = รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อและเงินฝาก

X_2 = รายได้เงินปันผลจากหลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกัน

X_3 = รายได้เงินปันผลจากหลักทรัพย์อื่น

X_4 = ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก

X_5 = ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะสั้น

X_6 = ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะยาว

X_7 = ค่าเผื่อนี้สินสงสัยจะสูญ

X_8 = รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย-ค่าธรรมเนียม

X_9 = รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย-กำไรจากการปริวรรต

X_{10} = รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย-รายได้อื่น

X_{11} = ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

X_{12} = ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่

X_{13} = ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์

X_{14} = ค่าภาษีอากร

X_{15} = ค่าธรรมเนียมและบริการ

X_{16} = ค่าใช้จ่ายอื่น

6) การพยากรณ์กำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย (EPS Projection)

การพยากรณ์ใช้ได้ 2 วิธี

วิธีที่ 1: ใช้ Simple Linear Regression โดย

- 1) ใช้ข้อมูล 5 ปี (พ.ศ. 2529-2533)
- 2) ให้ปี พ.ศ. เป็นค่าตัวแปรตาม (X)
- 3) ให้ EPS เป็นค่าตัวแปรตาม (Y)

4) ทำ Projection จาก Simple Linear

$$\text{Regression } Y = a + bX$$

5) หา Correlation Coefficient (r)

6) ทดสอบค่า r จาก t-test ที่ระดับความเชื่อมั่นต่าง ๆ

วิธีที่ 2: ใช้ Weighted Regression โดย

1) ใช้ข้อมูล 5 ปี (พ.ศ. 2529-2533)

2) ให้ตัวแปรในงบกำไรขาดทุน-เป็นตัวแปรต้น ตั้งแต่ X_1-X_{16} ตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ 5

3) ให้ EPS ของแต่ละปีเป็นตัวแปรตาม (Y)

4) หาค่า R ของแต่ละคู่

5) ทดสอบค่า r จาก t-test ที่ระดับความเชื่อมั่นต่าง ๆ

6) ในแต่ละธนาคาร ทำการคัดเลือกตัวแปรที่จะเข้ามาถ่วงน้ำหนักในการทำ EPS Projection โดยพิจารณาจากค่า r ที่ระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด

7) ทำการหาค่าที่ถูกถ่วงน้ำหนักหนึ่งค่า (Weighted Value) จากตัวแปรต่าง ๆ ที่ทำการคัดเลือกไว้ในข้อที่ 6 จากสูตร

$$\text{Weighted Value} = (X_c \cdot R_c)$$

โดยที่ X_c = ค่าของตัวแปรต้นที่ได้รับการคัดเลือก

R_c = Coefficient Correlation ของค่า X_c กับ Y ของสมการคู่ที่คัดเลือกไว้

8) นำค่า Weighted Value ที่คำนวณได้จาก ข้อ 7 มาทำ Linear Regression กับ EPS (Y) เพื่อหาสมการ $Y = a + bX$

9) ทำการพยากรณ์ X_c ในปีที่ 2534-2538 จากสมการ Linear Regression คู่ นั้น ๆ

10) นำค่าที่ได้ในข้อที่ 9 มาหาค่า Weighted

Value ตามสูตรในข้อ 7 ของปี พ.ศ. 2534-2538

11) ทดสอบสมการในข้อ 8 และค่า Weighted Value ในข้อ 9 เข้าสมการ $Y = a + bX$ (ผลจากข้อ 7) จะได้ค่า Expected EPS ในปี พ.ศ. 2534-2538 ตามต้องการ

7) การวิเคราะห์การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย

เป็นการวิเคราะห์ทั้งการเงินทั้งสองประเภทคือ งบดุลและงบกำไรขาดทุนของธนาคาร โดยใช้อัตราส่วนการวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank Ratio Analysis) เพื่อดูสภาพคล่อง การมีเงินทุนเพียงพอ และความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วาสนา (2528) รายงานว่า แนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทยสูงขึ้นในช่วงระยะเวลา 6 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522-2527 ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้น ธนาคารขนาดใหญ่เฉลี่ยแล้วให้กำไรต่อหุ้นสูงกว่าธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก โครงสร้างต้นทุนทั้งระบบมีค่าเฉลี่ยต้นทุนของเงินฝากร้อยละ 8.77 ต้นทุนเงินกู้ยืมร้อยละ 12.33 และถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินกู้ยืมร้อยละ 9.39

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ไทย แยกเป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้น รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ มีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงไปเป็นกำไรจากการปริวรรต อันดับสามคือค่าเผื่อหนี้สูญ อันดับสี่คือเงินเดือนและสวัสดิการ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้น อันดับหนึ่งได้แก่ กำไรจากการปริวรรต อันดับสองได้แก่ ค่าเผื่อหนี้สูญ อันดับสามได้แก่ รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ และอันดับสี่ได้แก่

เงินเดือนและสวัสดิการ

ธนาคารที่มีความมั่นคงควรจะมีอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนที่แสดงการมีเงินทุนเพียงพอ และอัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการทำกำไรใกล้เคียงกับอัตราเฉลี่ยรวมทั้งระบบตามชนิดของอัตราส่วนนั้น ๆ เพราะเป็นการแสดงความเจริญเติบโตสมดุลของธนาคารด้วย

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตการวิจัยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ที่เข้าเป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจัดตามขนาดสินทรัพย์ดังนี้

ธนาคาร	ชื่อย่อ
ขนาดใหญ่ (Large) มีสินทรัพย์เกิน 185,000 ล้านบาทขึ้นไป	
1. กรุงเทพ	(BBL)
2. กสิกรไทย	(TFB)
3. กรุงเทพ	(KTB)
4. ไทยพาณิชย์	(SCB)
ขนาดกลาง (Medium) มีสินทรัพย์เกิน 65,000 ล้านบาทขึ้นไป	
5. กรุงศรีอยุธยา	(BAY)
6. ทหารไทย	(TMB)
7. มหานคร	(FBCB)
8. นครหลวงไทย	(SCIB)
9. ศรีนคร	(BMB)
10. กรุงเทพฯ พาณิชยกรรม	(BBC)
ขนาดเล็ก (Small) มีสินทรัพย์เกิน 7,000 ล้านบาทขึ้นไป	
11. เอเชีย	(BOA)
12. สหธนาคาร	(UB)
13. ไทยทูน	(TDB)
14. นครชน	(NTB)
15. แหลมทอง	(LTB)

ผลและวิจารณ์

1. การวิเคราะห์แนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทยจากงบการเงิน โดยการกระจายรายได้และเงินปันผล รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิหลังหักค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยในรูปอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นร้อยละทั้ง 15 ธนาคาร แบ่งตามขนาดของธนาคาร ปรากฏเป็นกำไรต่อหุ้นสุดท้าย แสดงผลการดำเนินงานดังตารางสรุปต่อไปนี้

Table 1 Trend of Thai Commercial Bank's Earning Per Share

Bank Size	2529		2530		%		2531		%		2532		%		2533		%	
	2529	2530	2530	2531	2531	2532	2532	2533	2533	2534	2534	2535	2535	2536	2536	2537	2537	
Large	22.91	28.27	23.88	26.44	(6.47)	34.31	29.77	52.19	52.10									
Medium	7.28	10.14	39.29	11.04	8.95	14.40	30.42	16.53	14.79									
Small	8.93	14.94	67.41	22.07	47.69	13.31	(39.70)	18.17	36.51									
Total	15.34	19.39	26.43	19.57	0.90	24.72	26.34	34.61	40.01									

ในระหว่าง 5 ปีที่ผ่านมาอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แสดงถึงความสม่ำเสมอของการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ตามแต่ละขนาดพอ ๆ กับความสามารถในการควบคุมรายจ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยให้สมดุลกับรายได้ โดยปกติกำไรต่อหุ้นจะมีความสัมพันธ์ทางเดียวกันกับกำไรสุทธิ กล่าวคือเมื่อกำไรสุทธิเพิ่มก็ย่อมทำให้กำไรต่อหุ้นเพิ่มขึ้น หากปีใดที่กำไรต่อหุ้นมีอัตราลดลงคือเป็นข้อมูลในวงเล็บจะมีความหมายดังนี้

1. มีการเพิ่มทุนในปีนั้น เป็นเหตุให้จำนวนหุ้นของธนาคารเพิ่มสูงขึ้น เมื่อนำจำนวนหุ้นไปหาร

กำไรสุทธิจะทำให้กำไรต่อหุ้นลดลง หรือ

2. รายได้จากดอกเบี้ยมีอัตราเพิ่มที่ลดลง หรือ

3. รายจ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยมีอัตราเพิ่มขึ้นสูงกว่า

ปีที่แล้ว เช่น มีการลงทุนเพิ่มในอาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์สถานที่เพิ่มขึ้นหรือมีค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้น

ข้อที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ การที่รายได้จากดอกเบี้ยมีอัตราเพิ่มที่ลดลงอาจจะมาจากสาเหตุ 4 ประการคือ

1. ยอดเงินให้กู้ยืมในปีนั้นลดลงมาก ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยลดลงตามไปด้วย

2. มีเงินกู้ที่เก็บดอกเบี้ยไม่ได้เพิ่มขึ้น ต้องขึ้นบัญชีไว้ มีผลกระทบต่อคุณภาพของหนี้

3. ไม่สามารถคิดดอกเบี้ยลูกค้าเงินกู้ได้สูง เนื่องจากมีการแข่งขันกับธนาคารอื่น ซึ่งต้องลดดอกเบี้ยลง

4. มีความจำเป็นต้องลดดอกเบี้ย หรือยกเว้นดอกเบี้ยให้แก่เงินกู้รายใหญ่บางราย ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยลดลง

ฉะนั้นในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีอัตราเพิ่มของการหารายได้จากดอกเบี้ยได้สูงขึ้นมาก ก็อาจจะมาจากสาเหตุสำคัญดังนี้คือ

1. มีหนี้ที่มีคุณภาพดี เก็บดอกเบี้ยได้เป็นส่วนใหญ่

2. ลูกหนี้เก่าแปลงสภาพเป็นลูกหนี้ที่ดี

2. การวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุน

ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบจะมีต้นทุนของเงินฝากอยู่ในระหว่างประมาณร้อยละ 6-8 ธนาคารใดมีต้นทุนเงินฝากต่ำมาก ๆ ก็แสดงว่ามีปริมาณเงินฝากมาก ในทำนองกลับกัน ธนาคารใดมีต้นทุนสูงก็แสดงว่ามีปริมาณเงินฝากลดลง

ต้นทุนเงินกู้ยืมเฉลี่ยทั้งระบบประมาณร้อยละ 5 ธนาคารพาณิชย์ใดสามารถหาแหล่งเงินกู้ได้ถูกย่อมจะมีต้นทุนเงินกู้ต่ำ ธนาคารขนาดเล็กมักจะมีเสียเปรียบธนาคารขนาดใหญ่ เพราะเครดิตมีน้อยกว่าธนาคารขนาดใหญ่ ซึ่งกู้เงินมาแพงกว่าธนาคารขนาดใหญ่

ถ้าวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบประมาณร้อยละ 7 ธนาคารใดมีต้นทุนของเงินทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของปีนั้นก็แสดงว่า สามารถหาแหล่งเงินกู้ได้ถูกและมีลูกค้าเงินฝากมาก และการจ่ายอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไม่สูงจนเกินไป

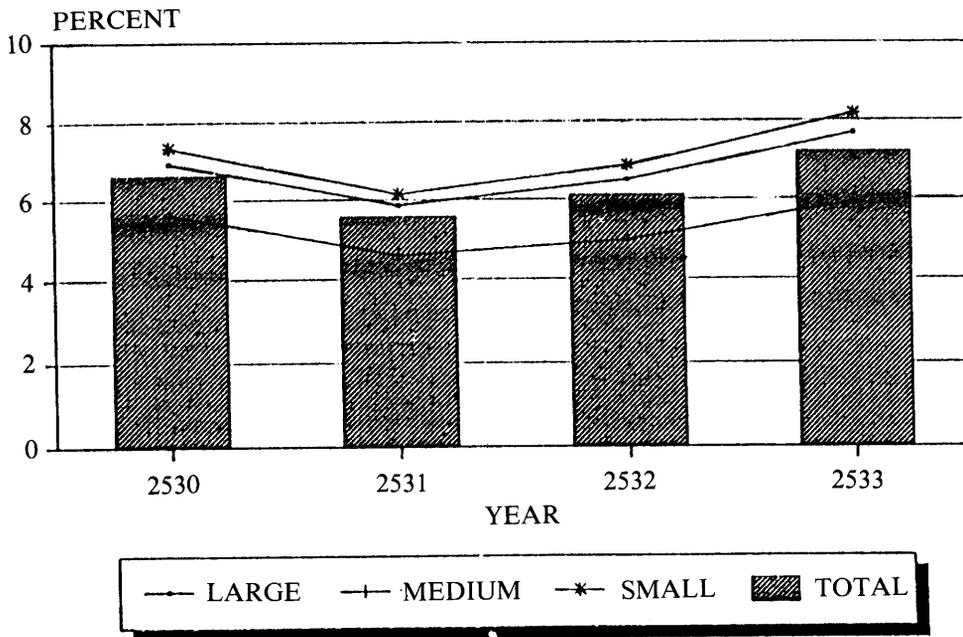
จาก Table 2 พบว่า ต้นทุนเงินฝากทั้งระบบในปี-2533 สูงกว่าปี 2532 ร้อยละ 19.9 และในปี 2532 สูงกว่าปี 2531 เพียงร้อยละ 9.0 ปรากฏว่าในเดือนมีนาคม 2533 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทลอยตัว และขยับเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ กับทั้งมีการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้นหลายระลอก ทำให้การระดมเงินออมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในปี 2533 ได้ผลเป็นที่น่าพอใจยิ่ง ต้นทุนเงินฝากจึงเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 19.9 จึงนับว่าเป็นปีที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง การใช้จ่ายเงินมีมากขึ้น ธนาคารต้องการเงินฝากมากขึ้นก็ต้องเสนอดอกเบี้ยสูงขึ้น เพื่อจะได้นำไปให้กู้ตามภาวะเศรษฐกิจที่สูงขึ้น การขยายตัวของธุรกิจธนาคารก็สูงตามขึ้นไปด้วย

ส่วนต้นทุนเงินกู้ยืมในปี 2532 สูงกว่าในปี 2531 ร้อยละ 19.86 และในปี 2533 กลับลดต่ำลง แสดงว่ามีการกั้้น้อยลง ใช้เงินฝากอย่างเดียว การกู้จากต่างประเทศก็น้อยมาก เพราะช่วงหลังของปี

Table 2 Cost of Capital Structure 2530-2533)

		%			
Bank Size	Cost of Capital	2530	2531	2532	2533
Large	Cost of Deposits	7.11	5.95	6.53	7.85
	Cost of Borrowings	5.53	4.99	5.97	6.05
	Average Cost of Fund	6.93	5.85	6.48	7.68
Medium	Cost of Deposits	5.83	4.80	5.12	6.10
	Cost of Borrowings	3.68	3.10	3.70	4.15
	Average Cost of Fund	5.61	4.60	4.95	5.89
Small	Cost of Deposits	7.39	6.24	6.75	8.09
	Cost of Borrowings	6.55	5.19	7.80	9.29
	Average Cost of Fund	7.34	6.14	6.85	8.17
Total	Cost of Deposits	6.80	5.67	6.18	7.41
	Cost of Borrowings	5.12	4.48	5.37	5.15
	Average Cost of Fund	6.62	5.54	6.10	7.20

Figure 1 Average Cost of Fund (2529-2533)

2533 เป็นช่วงที่มีภาวะวิกฤติการณ์อ่าวเปอร์เซียเกิดขึ้น ความผันผวนทางเศรษฐกิจและความแปรปรวนในการลงทุนจึงบังเกิดขึ้นอีกวาระหนึ่ง

ถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุนในปี 2533 สูงกว่าปี 2532 ร้อยละ 18.0 และในปี 2532 สูงกว่าปี 2531 ร้อยละ 10.1 ซึ่งเป็นผลมาจากต้นทุนของเงินฝากสูงขึ้น จึงมีผลกระทบต่อมายังถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุนนั้นทั้งหมดนั่นเอง (ดูFigure 1 ประกอบ) จะเห็นว่าต้นทุนเงินฝากธนาคารขนาดเล็กสูงถึงร้อยละ 8 ขณะที่ธนาคารขนาดกลางเป็นร้อยละ 6 และขนาดใหญ่เป็นร้อยละ 7 ในปี 2533 ต้นทุนเงินกู้ยืมธนาคารขนาดเล็กร้อยละ 9 ขนาดกลางร้อยละ 4 และขนาดใหญ่ร้อยละ 6 ส่วนต้นทุนของเงินทุนในปีเดียวกัน ธนาคารขนาดเล็กมีร้อยละ 8 ธนาคารขนาดกลางร้อยละ 5 และธนาคารขนาดใหญ่ร้อยละ 7

3. ผลการวิเคราะห์แนวโน้มต่าง ๆ

3.1 วิเคราะห์แนวโน้มเงินฝาก

จากผลการวิจัยพบว่าอัตราร้อยละของการเพิ่มแนวโน้มเงินฝากสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับตั้งแต่ปี 2530-33 ในทุกขนาดของธนาคารพาณิชย์ไทย ยกเว้นธนาคารขนาดใหญ่ ที่อัตราการเพิ่มลดลงในปี 2533 แต่กลับสูงในธนาคารขนาดเล็กและขนาดกลางตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เงินฝากทั้งระบบในปี 2533 ก็ยังเพิ่มสูงกว่าในปี 2532 เนื่องจากเหตุผลที่มีการปรับดอกเบี้ยเงินฝากดังกล่าวแล้วในข้อ 2 แต่การเพิ่มของธนาคารขนาดใหญ่กลับลดลงก็เป็นเพราะธนาคารแห่งประเทศไทยป้องกันมิให้มีการขยายตัวของสินเชื่อสูงจนเกินไป การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากโดยที่ยังมีเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอยู่ ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีความระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อมาก

3.2 วิเคราะห์แนวโน้มการให้สินเชื่อ

แนวโน้มอัตราการเพิ่มของการให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ มีอัตราเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ปี 2530-33 ยกเว้นในปี 2531 อัตรา

Table 3 Trend of Deposits (2530-2533)

Bank Size	% increase (decrease)			
	2530	2531	2532	2533
Large	17.63	19.00	25.68	24.50
Medium	17.31	20.27	25.90	31.02
Small	18.20	21.89	25.62	32.94
Total	17.58	19.50	25.73	26.72

เพิ่มขึ้นลดลงไปเล็กน้อย คือ จากร้อยละ 25.07 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 20.81 ในปี 2531 ใกล้เคียงกับแนวโน้มการเพิ่มเงินฝากในปี 2531 เพิ่มขึ้น 19.50 ดังปรากฏใน Table 3

จาก Table 4 จะเห็นได้ว่าปี 2533 เป็นปีที่อัตราการเพิ่มสูงทุกขนาดของธนาคาร เพราะช่วงครึ่งปีแรกเป็นช่วงเศรษฐกิจเฟื่องฟู ช่วงครึ่งปีหลังเป็นช่วงวิกฤติการณ์อ่าวเปอร์เซีย มีการขยับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ครั้งที่สองจากร้อยละ 16.5 เป็น 19 และจากร้อยละ 19.5 เป็นร้อยละ 21 ตามลำดับ เพื่อแก้ปัญหาภาวะเงินตึงและแรงกดดันทางด้านราคาเพื่อให้อัตราดอกเบี้ยลอยตัวได้อย่างเสรีมากขึ้น

3.3 วิเคราะห์แนวโน้มเงินกู้ยืม

อัตราการเพิ่มขึ้นของแนวโน้มเงินกู้ยืมของธนาคารขนาดใหญ่ในปี 2533 เพิ่มขึ้นสูงมากถึงร้อยละ 52.70 เมื่อเทียบกับปี 2532 มีอัตราเพิ่มในปี 2533 ลดลงเป็นร้อยละ 0.89 แสดงว่าในปี 2533 แม้ว่าปริมาณเงินฝากธนาคารขนาดใหญ่ จะมีอัตรา

เพิ่มร้อยละ 24.50 แล้ว ก็ยังไม่พอต่อการเพิ่มของอัตราเพิ่มในการให้สินเชื่อคือร้อยละ 34.09 จนต้องมีการกู้ยืมเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 52.70 ทั้งระบบ อัตราการเพิ่มของแนวโน้มเงินกู้ยืมในปี 2533 สูงถึงร้อยละ 40.31 เพราะความต้องการเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีมากกว่าธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก และการกู้ยืมเป็นการกู้ยืมจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เพราะดอกเบี้ยต่างประเทศต่ำ อัตราดอกเบี้ยเงินดอลลาร์อยู่ในระหว่างร้อยละ 5.50-8.50 เท่านั้นเอง

3.4 วิเคราะห์แนวโน้มสินทรัพย์รวม

อัตราการเพิ่มของแนวโน้มสินทรัพย์รวมของธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็กใกล้เคียงกันในปี 2533 คือร้อยละ 30.23 และร้อยละ 30.84 ตามลำดับ ส่วนของธนาคารขนาดใหญ่เป็นร้อยละ 27.42 ซึ่งใกล้เคียงกับของธนาคารทั้งระบบ ซึ่งมีประมาณร้อยละ 28.40 แสดงว่าธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็กมีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ให้ทันสมัยทัดเทียมกับธนาคารขนาดใหญ่ มีการลงทุนในสิน-

Table 4 Trend of Loans (2530-2533)

Bank Size	% increase (decrease)			
	2530	2531	2532	2533
Large	23.41	17.18	26.62	34.09
Medium	29.11	26.95	28.91	32.58
Small	27.41	35.21	23.20	32.37
Total	25.07	20.81	26.99	33.56

Table 5 Trend of Borrowings (2530-2533)

Bank Size	% increase (decrease)			
	2530	2531	2532	2533
Large	10.81	12.57	(0.89)	52.70
Medium	21.36	49.63	8.46	19.16
Small	73.25	88.48	(18.24)	22.84
Total	15.12	25.14	0.78	40.31

Table 6 Trend of Total Assets (2530-2533)

Bank Size	% increase (decrease)			
	2530	2531	2532	2533
Large	19.12	17.63	23.16	27.42
Medium	24.08	23.45	23.30	30.23
Small	27.22	27.02	19.57	30.84
Total	20.88	19.75	22.95	28.40

ทรัพย์ถาวรมากขึ้น ส่วนธนาคารขนาดใหญ่ก็ยังมี การพัฒนาเพิ่มขึ้น แต่ในปริมาณที่น้อยกว่าธนาคาร ขนาดกลางและขนาดเล็กนั่นเอง

4. ผลการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาด

ส่วนแบ่งตลาดด้านเงินให้กู้เฉลี่ย 5 ปี ของ ธนาคารขนาดใหญ่ : กลาง : เล็ก = 67 : 26 : 7

ส่วนแบ่งตลาดด้านเงินฝากเฉลี่ย 5 ปี ของ ธนาคารขนาดใหญ่ : กลาง : เล็ก = 68 : 26 : 6

ส่วนแบ่งตลาดด้านเงินกู้ยืมเฉลี่ย 5 ปี ของ ธนาคารขนาดใหญ่ : กลาง : เล็ก = 68 : 28 : 4

ส่วนแบ่งตลาดด้านสินทรัพย์เฉลี่ย 5 ปี ของ ธนาคารขนาดใหญ่ : กลาง : เล็ก = 67 : 26 : 7

จาก Table 7 จะเห็นว่าส่วนแบ่งตลาดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเงินให้กู้ ด้านเงินฝาก ด้านเงินกู้ยืม และด้านสินทรัพย์รวม ธนาคารขนาดกลางและ ขนาดเล็กรวมกันแล้ว มีส่วนแบ่งตลาดเพียงครึ่งหนึ่ง

ของธนาคารขนาดใหญ่เท่านั้นเอง ฉะนั้น ธุรกิจการ ธนาคารพาณิชย์ของไทย ธนาคารขนาดกลางและ ขนาดเล็กยังต้องการความสนับสนุน และส่งเสริม การพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ทันกับความต้องการ การใช้บริการของธนาคารพาณิชย์ และเพื่อแย่งชิง ส่วนแบ่งตลาดจากธนาคารขนาดใหญ่บ้าง

5. การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยและการพยากรณ์

จากการวิเคราะห์และการพยากรณ์กำไรต่อหุ้น ในปี พ.ศ. 2534-2538 โดยใช้ทั้งวิธี Simple Regression และ Weighted Regression แล้ว ผลปรากฏดัง Table 8 ที่แสดง EPS Projection

จากผลการวิเคราะห์จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผล กระทบต่อการทำกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย นั้นมีหลายปัจจัย ขึ้นอยู่กับแต่ละธนาคาร ณ ระดับ

Table 7 Trend of Market Shares (2529-2533)

%

Bank Size	Large	Medium	Small	Total
2529				
Loans	69.03	24.76	6.21	100
Deposits	68.19	25.46	6.35	100
Borrowings	73.37	23.76	2.81	100
Total Assets	68.54	25.25	6.21	100
2530				
Loans	68.11	25.56	6.33	100
Deposits	68.22	25.40	6.38	100
Borrowings	70.63	25.04	4.33	100
Total Assets	67.55	25.92	6.53	100
2531				
Loans	66.06	26.86	7.08	100
Deposits	67.93	25.57	6.51	100
Borrowings	63.54	29.94	6.52	100
Total Assets	66.35	26.72	6.93	100
2532				
Loans	65.87	27.26	6.87	100
Deposits	67.90	25.60	6.50	100
Borrowings	62.49	32.23	5.29	100
Total Assets	66.47	26.79	6.74	100
2533				
Loans	66.13	27.06	6.81	100
Deposits	66.71	26.47	6.82	100
Borrowings	68.00	27.37	4.63	100
Total Assets	65.96	27.18	6.81	100

ความเชื่อมั่นตั้งแต่ร้อยละ 50-90 ในจำนวนตัวแปร 16 ตัวที่นำมาทดสอบ รวมทั้งระบบแล้วพอจะปรากฏได้ตามความสูงของค่า r ดังนี้

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าการบริหารการเงินเกี่ยวกับกำไรจากการปริวรรต จะมีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้น

ของธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นอันดับหนึ่ง เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยในปี 2534-38 ควรเป็นตามการคำนวณวิธี Weighted Value คือ 35.34, 39.54, 43.74, 47.94 และ 52.15 ตามลำดับ

Table 8 Earning Per Share

BAHT : SHARE

	METHOD	2534	2535	2536	2537	2538	R SQUARE
BBL	SIMPLE R	68.63	78.29	87.94	97.60	107.25	0.8254
	WEIGHTED R	67.78	77.15	86.52	95.90	105.27	0.9303
TFB	SIMPLE R	79.29	91.43	103.57	115.71	127.86	0.8879
	WEIGHTED R	75.99	87.03	98.08	109.12	120.17	0.9585
KTB	SIMPLE R	10.89	11.82	12.75	13.67	14.60	0.1472
	WEIGHTED R	12.84	14.41	15.99	17.56	19.14	0.5313
SCB	SIMPLE R	100.20	109.56	118.92	128.28	137.65	0.5560
	WEIGHTED R	104.25	114.96	125.66	136.37	147.08	0.9235
LARGE	SIMPLE R	52.20	58.66	65.12	71.58	78.04	0.7771
	WEIGHTED R	51.71	58.01	64.31	70.60	76.90	0.9378
BAY	SIMPLE R	70.65	81.38	92.11	102.84	113.56	0.9373
	WEIGHTED R	65.55	74.57	83.60	92.63	101.65	0.7716
TMB	SIMPLE R	35.40	37.84	40.29	42.73	45.18	0.0737
	WEIGHTED R	35.28	37.69	40.09	42.50	44.91	0.7587
FBCB	SIMPLE R	1.03	1.29	1.55	1.81	2.07	0.6132
	WEIGHTED R	1.09	1.37	1.66	1.94	2.22	0.7360
SCIB	SIMPLE R	79.90	119.65	159.39	199.14	238.89	0.5049
	WEIGHTED R	95.04	139.83	184.62	229.41	274.20	0.8725
BMB	SIMPLE R	3.80	0.63	(2.55)	(5.72)	(8.89)	0.8148
	WEIGHTED R	4.15	1.09	(1.96)	(5.02)	(8.08)	0.8667
BBC	SIMPLE R	(2.61)	(4.33)	(6.04)	(7.76)	(9.48)	0.9616
	WEIGHTED R	(3.04)	(4.90)	(6.76)	(8.62)	(10.48)	0.9287
MEDIUM	SIMPLE R	18.71	20.98	23.26	25.53	27.81	0.9799
	WEIGHTED R	17.74	19.70	21.65	23.60	25.56	0.8568
BOA	SIMPLE R	13.04	14.75	16.47	18.19	19.90	0.1348
	WEIGHTED R	14.08	16.14	18.20	20.27	22.33	0.2406
UB	SIMPLE R	13.32	11.67	10.02	8.37	6.72	0.0930
	WEIGHTED R	14.52	13.26	12.01	10.76	9.51	0.6137
TDB	SIMPLE R	49.91	55.39	60.87	66.36	71.84	0.9597
	WEIGHTED R	47.50	52.18	56.86	61.54	66.22	0.8486
NTB	SIMPLE R	46.70	53.17	59.64	66.12	72.59	0.9703
	WEIGHTED R	44.34	50.03	55.72	61.41	67.10	0.8593
LTB	SIMPLE R	(9.36)	(5.87)	(2.37)	1.12	4.62	0.0133
	WEIGHTED R	5.06	5.05	5.05	5.04	5.03	0.9853
SMALL	SIMPLE R	20.54	22.22	23.91	25.59	27.28	0.2880
	WEIGHTED R	21.99	24.16	26.33	28.50	30.67	0.5409
TOTAL	SIMPLE R	35.89	40.27	44.66	49.05	53.44	0.9616
	WEIGHTED R	35.34	39.54	43.74	47.94	52.15	0.9582

จากผลการวิเคราะห์ สามารถเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธียากรณ์ทั้งสองได้ดังนี้

วิธี Simple Regression	วิธี Weighted Regression
<p>ข้อดี</p> <p>1) วิธีการง่ายไม่ซับซ้อน</p>	<p>1) เป็นการขจัดความสัมพันธ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญ (by chance) ของตัวแปรต้นบางตัว ในกรณีที่ทำ multiple regression แล้วได้ค่า r ที่ highly significant ของตัวแปรเพียงบางตัว หรือในกรณีที่พบว่าได้มีตัวแปรใดมีสหสัมพันธ์ multiple regression จะไม่สามารถสร้างสมการให้ได้</p> <p>2) เป็นวิธีการที่ยอมให้ค่าตัวแปรต้นหลายตัวเข้ามามีส่วนร่วมในการพยากรณ์ค่า EPS (Y) โดยอาศัยเกณฑ์ที่ว่าค่าของตัวแปรใดมีค่ามากสมควรมีอิทธิพลต่อผลที่ได้รับ (EPS) มากไปด้วย</p> <p>3) วิธีการนี้มักให้ค่า correlation coefficient สูงกว่าวิธีการที่ 1 เนื่องจากได้มีการคัดเลือกตัวแปรที่มีอิทธิพลมาก (ค่า r มาก) เข้ามาสู่การคำนวณ</p> <p>4) เป็นวิธีการที่คำนึงถึงเหตุและผลมากกว่าวิธีการที่ 1 เนื่องจากใช้ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ที่มีความใกล้ชิด (closeness) เข้ามาคำนวณ</p> <p>5) เป็นวิธีการที่ศึกษาตัวแปรต้นทุกตัว ($X_1 \dots X_{16}$) ที่จะมีผลต่อ EPS (Y) ไม่มี bias จะจงเลือกศึกษาบางตัวแปร</p>

วิธี Simple Regression

วิธี Weighted Regression

ข้อเสีย

- 1) ไม่สามารถบรรลุข้อดีของวิธีการที่ 2
- 2) เป็นการพยากรณ์ EPS ที่ไม่สนใจเหตุและผลเท่าที่ควร คืออาศัยอิทธิพลจากการเพิ่มขึ้นของปี พ.ศ. เป็นตัวแปรต้น ซึ่งหากพิจารณาจะพบว่า การเพิ่มขึ้นของค่า X จะเพิ่มขึ้นทีละ 1 เท่านั้น
- 3) การประเมินค่า EPS เกินขอบเขตของค่าสังเกต (observed values) อาจจะทำให้สรุปผลผิดได้ หากสภาพแวดล้อมในอนาคตแตกต่างไปจากอดีตมาก

- 1) การคำนวณยุ่งยากซับซ้อนต้องอาศัยความเข้าใจมาก
- 2) เช่นเดียวกับข้อ 3 ของวิธีการที่ 2 แต่ในหลาย ๆ สมการสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยที่ค่า weighted value ยังอยู่ในช่วงที่มีข้อมูลในขณะที่วิธีการที่ 1 จะไม่มีโอกาสเช่นนี้เลย (ตัวอย่างเช่น ธนาคาร UB และ LTB เป็นต้น)

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลที่ได้จากการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในรอบปี 2529-2533 ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยอันดับหนึ่ง ได้แก่ กำไรจากการปริวรรต อันดับสอง ได้แก่ รายได้เงินปันผลจากหลักทรัพย์อื่น ซึ่งหมายถึงการลงทุนในหุ้นของบริษัทอื่น ที่ธนาคารลงทุนเพื่อหวังเงินปันผลและกำไรจากการขายหุ้น อันดับสาม ได้แก่ รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการ ส่วนรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อและเงินฝากกลับมีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นเป็นอันดับที่เจ็ด เนื่องจากเป็นรายได้ประจำที่แปรผันไปตามปริมาณเงินให้กู้และหรือเงินฝาก

ข้อเสนอที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. ธนาคารควรเน้นการหารายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยให้มากขึ้น เช่น รายได้จากการปริวรรตเงินตรา

รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการ ได้แก่ การรับเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางการเงินกับบริษัทหรือโครงการใหญ่ ๆ

2. พยายามลดรายจ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการ เพราะมีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นเป็นอันดับสี่

3. ธนาคารพยายามหาทางส่งเงินกู้ยืมราคาถูกเพื่อลดต้นทุนของเงินกู้ยืม พยายามรณรงค์หาเงินฝากและพร้อมกันนั้นก็เป็นการลดต้นทุนของเงินลงทุนด้วย

4. การหาตลาดเงินกู้ที่ดีมีความสำคัญ เพราะเงินกู้ที่มีคุณภาพเป็นตัวกำหนดจำนวนของหนี้สูญซึ่งมีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นด้วย แม้ว่าจะเป็นอันดับสิบเอ็ดก็ตาม

5. การตัดสินใจเพิ่มทุนของธนาคารควรพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจและการเงินของประเทศด้วย นอกเหนือจากความสามารถหารายได้ในอนาคต

อันดับที่	ปัจจัย	ค่า r
1	X_9 = กำไรจากการปริวรรต	0.9903
2	X_3 = รายได้เงินปันผลจากหลักทรัพย์อื่น	0.9863
3	X_8 = รายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการ	0.9852
4	X_{15} = รายจ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	0.9812
5	X_{14} = ค่าภาษีอากร	0.9772
6	X_{11} = ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	0.9737
7	X_1 = รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อและเงินฝาก	0.9735
8	X_{13} = ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์	0.9679
9	X_{16} = ค่าใช้จ่ายอื่น	0.9667
10	X_4 = ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก	0.9535
11	X_7 = ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	0.9392
12	X_{12} = ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่	0.9384
13	X_5 = ค่าใช้จ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้น	0.9267

เอกสารอ้างอิง

รังสรรค์ หทัยเสรี. “กำไรของระบบธนาคารพาณิชย์
ในประเทศไทยในช่วงปี 2525-2531” รายงาน
เศรษฐกิจรายเดือน. ปีที่ 29 เล่มที่ 9 ประจำ
เดือนกันยายน 2532. หน้า 31-65.

วาสนา สิงห์โกวินท์. 2527. การจัดการธนาคาร
พาณิชย์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

วาสนา สิงห์โกวินท์. 2528. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการ

ดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพฯ :
(ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

Newbold, Paul. 1988. *Statistics for Business
and Economics*. 2nd Ed. Singapore;
Prentice Hall, Simon & Schuster (Asia)
Pte., Ltd.